

Förslag till riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen

Remiss från Energimyndigheten
Remisstid den 18 december 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Energimyndigheten har tagit fram ett förslag till sektorsbeskrivning för riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen samt kriterier som ligger till grund för förslagen.

Energimyndigheten har remitterat *Förslag till riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen* bland annat till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB.

Exploateringskontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttranden på grund av den korta remisstiden. Trafikkontoret har inga synpunkter på förslaget och väljer därför att avstå från att besvara remissen.

Stadsledningskontoret noterar att de föreslagna kriterierna är mycket kortfattade och generellt hållna och är därför kritiskt till att det i remissen saknas ett tydligare underlag som motiverar de enskilda platserna inför ett eventuellt antagande av riksintresset.

Exploateringskontoret efterfrågar en ökad tydlighet kring vilka överväganden som ligger till grund för bedömningen av de utvalda platserna för riksintresseanspråk samt hur myndigheten ser på möjligheten att identifiera ytterligare platser framöver.

Miljöförvaltningen har inga synpunkter på de överväganden som lyfts fram i underlaget och bedömer att de platser som pekats ut inte har inverkan på de intressen som nämnden har att bevaka i staden.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ett ytterligare utpekande av Energihamnen som riksintresse för energidistribution inte är nödvändigt.

Stockholms Stadshus AB anser inte att Energihamnen bör pekas ut som riksintresse i dagsläget.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag är positiv till att Energimyndigheten har fått uppdraget att se över riksintressena för energi, i vilket riksintresseanspråken för energihamnar och drivmedelsdepåer ingår. Jag beklagar dock att de föreslagna kriterierna är mycket kortfattade och generellt hållna. Det saknas ett tydligt underlag som motiverar de enskilda platserna inför ett eventuellt antagande av riksintresset. För transparens och förutsägbarhet i den kommunala planeringen behöver Energimyndigheten förtydliga och precisera kriterierna för riksintresseanspråket.

Vad gäller Energihamnen i Stockholms stad är det en betydelsefull plats som kommer att bli allt viktigare. Utöver befintlig verksamhet kommer Stockholm Exergi att bygga en av Europas första storskaliga anläggningar för infångning av koldioxid genom tekniken bio-CCS. Denna anläggning är avgörande för stadens möjlighet att bli klimatpositiv till år 2030. Utöver det planeras för ytterligare ytor och verksamheter för energiförsörjning och hamnverksamhet. Energihamnen omfattas redan idag av riksintresse för kommunikationer och hamnverksamhet. Jag stödjer bedömningen att det inte är nödvändigt med ett ytterligare utpekande som riksintresse för drivmedelsdepå, särskilt inte medan området är under pågående planering.

Slutligen efterfrågar jag en ökad tydlighet och dialog om att identifiera platser framöver. Inför eventuella framtida riksintressen behöver Energimyndigheten utreda detta gemensamt med kommunerna för att klargöra vilka för- och nackdelar som kan uppstå.

Stockholm den 19 november 2025

Karin Wanngård

Bilagor

1. Remiss – Förslag till riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen, dnr KS 2025/1236-1.1
2. Bilaga - Tabell med förslag till riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen, dnr KS 2025/1236-1.2
3. Bilaga - Övergripande värdebeskrivning för riksintresse för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen, dnr KS 2025/1236-1.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Energimyndigheten har tagit fram ett förslag till sektorsbeskrivning för riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen samt kriterier som ligger till grund för förslagen. Energimyndigheten har remitterat förslaget bland annat till Stockholms stad för yttrande.

Energimyndigheten ska enligt hushållsförordningen identifiera viktiga områden som är av riksintresse för anläggningar för energiproduktion och energidistribution. Energimyndigheten pekar ut riksintresseanspråk för geografiska områden med viktiga nationella värden och kvaliteter.

Energimyndigheten bedömer att flytande drivmedel har en central roll för energiförsörjningen till minst 2050, trots pågående elektrifiering av transportsektorn. Det bedöms även ha en avgörande betydelse för tung trafik på väg, fartyg, flyg och reservkraft för totalförsvaret. EU-kommissionen och Nato betonar vikten av att alla medlemsländer ska behålla sin depåkapacitet inklusive energihamnar när det säkerhetspolitiska kraftigt försämrats.

Energimyndigheten bedömer att mark- och vattenområdena för samtliga större regionala energihamnar och depåer för flytande drivmedel, råolja och bränslen bör bli utpekade som ett riksintresseanspråk för energidistribution enligt 3 kap. 8 § andra stycket miljöbalken.

Genom att beakta riksintresseanspråken i samhällsplaneringen kan det säkerställas att viktiga energianläggningar skyddas mot åtgärder som kan försvåra deras tillkomst, funktion och utveckling. Det är först vid en prövning om ändrad markanvändning som ett riksintresseanspråk får betydelse och där rättsliga beslut fattas.

Följande kriterier har använts vid utpekandet av riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer, där minst ett av kraven ska vara uppfyllt:

- mark- och/eller vattenområdet eller anläggningen är viktig för energiöverföringen i ett internationellt perspektiv.
- mark- och/eller vattenområdet innebär ett strategiskt läge för energidistribution.
- mark- och/eller vattenområdet har stor betydelse för att stärka totalförsvaret.
- mark- och/eller vattenområdet är särskilt viktigt för drivmedels- och bränsledistribution nationellt eller regionalt.

Totalt föreslås 21 geografiska platser i landet som riksintressen för drivmedelsdepåer och energihamnar, där samtliga är befintliga och operativa – men ingen är belägen inom Stockholms stad. I Stockholmsregionen föreslås Nacka kommun och Södertälje kommun.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafیکنämnden och Stockholms Stadshus AB.

Exploateringskontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttranden på grund av den korta remisstiden. Trafikkontoret har inga synpunkter på förslaget och väljer därför att avstå från att besvara remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positivt till att Energimyndigheten har fått uppdraget att se över riksintressena för energi, i vilket riksintresseanspråken för energihamnar och drivmedelsdepåer ingår.

Av remissen framgår att det inte finns nationella riktlinjer för påverkansområde för olika typer av miljöfarliga verksamheter. Därför måste individuella utredningar per depå göras om ny verksamhet ska planeras i närheten. Utöver detta noterar stadsledningskontoret att de föreslagna kriterierna är mycket kortfattade och generellt hållna.

Stadsledningskontoret är därför kritiskt till att det i remissen saknas ett tydligare underlag som motiverar de enskilda platserna inför ett eventuellt antagande av riksintresset. De vagt formulerade kriterierna skapar en osäkerhet kring hur förslagen ska tolkas och tillämpas vid bedömning av befintliga och framtida platser. Det saknas till exempel definitioner av skyddsavstånd och risk kring de utpekade platserna. Det är därmed svårt för Stockholms stad att avgöra om den utpekade depån i Nacka kommun får konsekvenser för Stockholms stad. Stadsledningskontoret vill också framhålla vikten av att Energimyndigheten startar en dialog med de kommuner som påverkas av föreslagna riksintressen.

Mot denna bakgrund önskar stadsledningskontoret att Energimyndigheten förtydligar och preciserar kriterierna för riksintresseanspråket, i syfte att öka transparensen och förutsägbarheten i den kommunala planeringen.

Energihamnen i Stockholm används främst för transport av bränslen som förbrukas lokalt i Värtaverket men fungerar även som depå för distribution av bränsle till omgivande kraft- och värmeverk i regionen. Utöver befintlig verksamhet kommer Stockholm Exergi att bygga en av Europas första storskaliga anläggningar för infångning av koldioxid genom bio-CCS och det planeras för ytterligare verksamheter kopplat till energiförsörjning och hamnverksamhet. Energihamnens betydelse kommer således att öka.

Energihamnen är redan idag utpekad som riksintresse för hamnverksamhet och kommunikationer. Stadsledningskontoret stödjer därmed bedömningen att det inte är nödvändigt med ett ytterligare utpekande som riksintresse för drivmedelsdepå, särskilt inte medan området är under pågående planering.

Vidare efterfrågar stadsledningskontoret en ökad tydlighet och dialog kring hur Energimyndigheten ser på möjligheten att identifiera ytterligare platser framöver - exempelvis i det fall någon av de nu föreslagna platserna skulle visa sig vara mindre lämplig som riksintresse. Inför eventuella framtida riksintressen behöver Energimyndigheten utreda detta gemensamt med kommunerna för att klargöra vilka för- och nackdelar som kan uppstå.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret konstaterar att Energimyndigheten har valt att samråda om riksintresseanspråk för 21 befintliga och större regionala drivmedelsdepåer och energihamnar varav ingen är belägen inom Stockholms kommun. Kontoret efterfrågar en ökad tydlighet kring vilka överväganden som ligger till grund för bedömningen att dessa 21 samt hur myndigheten ser på möjligheten att identifiera ytterligare platser framöver – exempelvis i det fall någon av de nu föreslagna platserna skulle visa sig vara mindre lämplig som riksintresse.

Exploateringskontoret noterar vidare att de föreslagna kriterierna för utpekande av riksintresseanspråk är mycket kortfattade och generellt hållna, med formuleringar såsom ”strategiskt läge” eller ”av stor betydelse”. Kontoret är kritiskt till att kriterierna är så pass vagt formulerade då det skapar osäkerhet kring hur de ska tolkas och tillämpas vid bedömning av befintliga och framtida platser. Energimyndigheten uppger att man kommer att ta fram ett underlag som motiverar de enskilda platserna inför ett eventuellt antagande av riksintresset. Exploateringskontoret hade gärna sett att sådant underlag, eller delar därav, varit tillgängligt i detta skede för att underlätta tolkningen av kriterierna och möjliggöra en mer välgrundad bedömning av dem.

Mot denna bakgrund ser kontoret gärna att Energimyndigheten förtydligar och preciserar kriterierna för riksintresseanspråket, i syfte att öka transparensen och förutsägbarheten i den kommunala planeringen.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Det remitterade underlaget utgör en sektorsbeskrivning och värdebeskrivning med avseende på riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen. Vidare pekas ett antal kommuner ut med platser som bedöms lämpliga som riksintresseanspråk för detta ändamål. I Stockholmsregionen pekas platser i Nacka kommun och Södertälje kommun ut.

Förvaltningen har inga synpunkter på de överväganden som lyfts fram i underlaget och bedömer att de platser som pekats ut inte har inverkan på de intressen som nämnden har att bevaka i staden.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret är positivt till att Energimyndigheten har fått uppdraget att se över riksintressena för energi, i vilket riksintresseanspråken för energihamnar och drivmedelsdepåer ingår. Kontoret arbetar aktivt med att utveckla stadens energiplanering, bland annat genom den energistrategi som antogs tidigare i år.

Energihamnen används främst av Stockholm Exergi för lossning och lastning av bränslen som förbrukas lokalt i Värtaverket, men fungerar även som depå för distribution av bränsle till omgivande kraft- och värmeverk i regionen. Hamnen har därmed en avgörande funktion för stadens energiförsörjning och är av betydelse även för regionen. Enligt kontorets bedömning kan Energihamnen uppfylla flera av de kriterier för riksintresseanspråk som föreslås i remissen. Det ligger i stadens eget intresse att verksamheten i hamnen kan fortgå på ett säkert och funktionellt sätt. Staden är dessutom enligt plan- och bygglagen (PBL) ålagd att främja en långsiktigt god hushållning med energi.

Energihamnen är redan idag utpekad som riksintresse för hamnverksamhet, vilket innebär att dess funktion och betydelse för nationella transport- och försörjningskedjor redan är beaktad inom ramen för gällande riksintresseprövning. Det pågår en omfattande stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden, där Energihamnen ligger, som förhåller sig till både befintligt riksintresse och långsiktiga förutsättningar för energiförsörjningen. Mot denna bakgrund går kontoret på Energimyndighetens linje och bedömer att ett ytterligare utpekande som riksintresse för energidistribution inte är nödvändigt.

Stockholms Stadshus AB

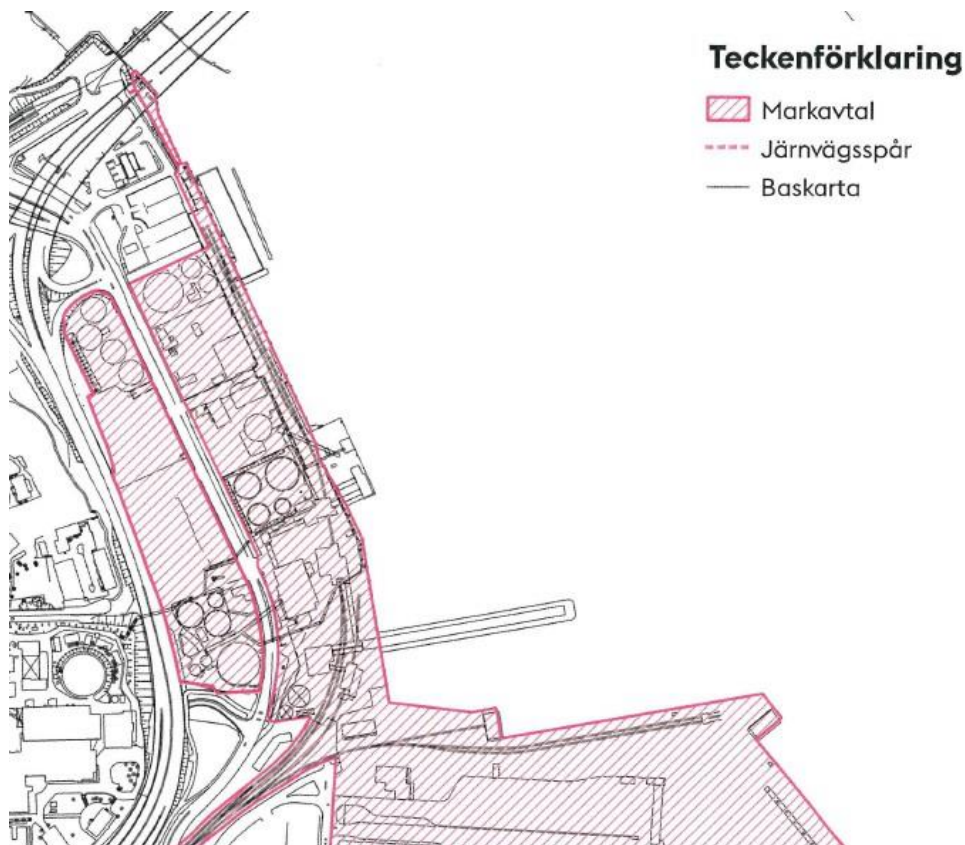
Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 22 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen instämmer i Stockholm Hamn AB:s remissvar.

Underremiss

Stockholms Hamn AB:s yttrande har i huvudsak följande lydelse

Stockholms Hamnar har via Stockholms Stadshus AB beretts tillfälle att yttra sig över förslaget. Bolaget har i sin tur efterfrågat synpunkter på remissen från Stockholm Exergi. Energihamnen omfattas idag av riksintresset för "Stockholms hamn" som pekats ut som riksintresse för kommunikationer av Trafikverket. Idag arrenderar Stockholms Hamnar det skrafferade området som framgår av figur 1.

Figur 1 Skrafferat område som Stockholms Hamnar arrenderar idag

Inom Energihamnen bedriver Stockholm Exergi hantering och lossning av fasta biobränslen samt lossning och lastning av flytande bränslen.

Merparten av bränslet förbrukas lokalt inom Värtaverket. I Energihamnen finns även en depåverksamhet för distribution av flytande bränsle till omgivande kraftvärmeverk samt värmeverk inom Stockholmsregionen. Den verksamhet som bedrivs vid Värtaverket och i Energihamnen är klassad som samhällsviktig verksamhet.

Energihamnen är en central nod för att försörja Stockholmsregionen med värme och el såväl till vardags som i beredskapssituationer med betydelse för totalförsvaret. Energihamnen är direkt kopplad till sjöfart, väg- och järnvägsnätet och minskar behovet av långväga landtransporter vilket ligger i stadens och statens intresse. Det finns i praktiken inga realistiska alternativa lokaliseringar till Energihamnen med samma kapacitet och infrastruktur. Enligt Stockholms Hamnars uppfattning uppfyller Energihamnen flera av kriterierna för riksintresseanspråk för drivmedelsdepåer.

Utöver befintlig verksamhet kommer Stockholm Exergi att bygga en av Europas första storskaliga anläggningar för infångning av koldioxid genom bio-CCS. Nämnda verksamheter har stöd i detaljplan. När detaljplan för resterande delar av Energihamnen är klar planerar Stockholms hamnar för ytterligare ytor och verksamheter kopplat till energiförsörjning och hamnverksamhet. Energihamnens betydelse kommer således ytterligare att öka.

Energihamnen omfattas idag av riksintresset för "Stockholms hamn" som pekats ut som riksintresse för kommunikationer av Trafikverket. Om Energihamnen även borde klassas som ett riksintresse för drivmedelsdepåer och energihamnar för energidistribution av drivmedel och bränslen kräver fortsatt utredning för att klargöra för- och nackdelar som kan uppstå för de verksamheter som är på plats idag och för den stadsutveckling som staden planerar i angränsning till området.

Stockholms Hamnar anser därför inte att området bör pekas ut som riksintresse i dagsläget.